

Төрөөбүт тыл, сурук-бичик күнүгэр

Ийэ тылым — Аан

124 араас омук бэрэстэбиитэлэ эйэ-дэмнээхтик олорор Саха Республикатыгар бэҕэһээ, олунньу 13 күнүгэр, Төрөөбүт тыл декадатын үөрүүлээхтик аһыы буолла.

Татьяна МАРКОВА

Иитилибит ийэ тылым
Сүрүм-кутум, мин төлкөм,
Окко түспүт онгоһуум,
Төлкөлөөх түөрэбим!

Төрөөбүт төрүт тылбыт — сомоһолоһууга бөҕө тирэхпит! Маннык биир санаанан, Саха сиригэр олорор, үлэлиир араас омук бэрэстэбиитэллэрэ түмсүүлээх, олунньу 13 күнүгэр Дьокуускайга, Суорун Омоллоон аатынан Опера уонна балет театрыгар, «Төрөөбүт төрүт тыллар: элбэх көрүҥ күүһэ — түмсүүлээх буолууга!» республикаҕа Төрөөбүт тыл, сурук-бичик күнүгэр аналлаах декаданы саҕалыыр дьоро киэһэ ытылынна.

Быйылгы Төрөөбүт тыл, сурук-бичик күнэ уратылаах күн буолар. Ол курдук, үүммүт 2012 сыл, СР Президентэ Егор Борисов көбүлээһининэн, Саха Республикатын Норуоттарын сомоһолоһуулары уонна доһордоһуулары сылын биллэриллибитэ. Оттон тыл — норуоттары сомоһолуур улуу күүс! Итиэннэ быйыл сахаттан бастагы учуонай-лингвист, үһүлүчүлээх сырдатааччы, бастагы буюбаар автора Семен Андреевич Новгородов төрөөбүтэ 120 сылын бэлиэтиибит.

Үөрүүлээх тэрээһингэ Саха Республикатын Президентэ Егор Афанасьевич Борисов кыттыыны ылла, тыл эттэ. Кини, тыл норуоттары түмэр, сомоһолуур сүдү суолтатын, биһиги дойдубутугар бары норуоттар тыллара тэҥнэ сайдар кэскиллэрин туһунан дириҥ ис хоһоонноох тыл эттэ уонна төрөөбүт тыл барбарытыгар, тылы сайыннарыыга үгүс сыллаах айымньылаах үлэлээх республика чулуу дьонугар государственнай наҕараадалары туттарда. Кинилэр ортолоругар бары билэр, ытыктыыр дьоммут — профессор **Николай Самсонов**, суруйааччы, суруналыыс **Николай Курилов**, саха тылын үөрэхтээбэ **Михаил Алексеев-Дапсы** бааллар.

Мустубут дьону Төрөөбүт тыл, сурук-бичик де-

кадата аһыллыытын РНА Этнологияҕа уонна антропологияҕа институтун научнай үлэһэ директорун солбуйааччы, и.н.д. М.Ю.Мартынова, Калмыкия госуниверситетын педагогикаҕа кафедратын сэбиэдиссэйэ, п.н.д., профессор А.Б.Панькин, «Төрөөбүт тылларга Бүтүн Россиятаабы маастар-кылаас» федеральнай куонкурс дипломаһа «Учууталлар учууталлара» номинациятын кыайылааҕа, Чурапчы улуустаабы гимназиятын саха тылыгар уонна литературатыгар учуутала Ф.Н.Болдовская эбэрдэлээтилэр.

СР Президентин Тыл политикаҕар сэбиэтин председателэ, СР Правительствотын Председателин солбуйааччы Феодосия Васильевна Габышева бу дьоро киэһэ истин тыллары этэн туран, үтүө үгэс быһыытынан сыллата анаар республикатаабы бириэмийэлэри туттарда.

Ол курдук, 2012 сылга Семен Андреевич Новгородов аатынан республикатаабы бириэмийэ лауреаттарынан М.К.Аммосов аатынан ХИФУ РФ Хотугулуу-Илиҥҥи өттүн норуоттарын тылларын уонна культураларын институтун профессора **Иван Петрович Винокуров** уонна СР Президентин уонна Правительствотын дьаһалтатын Правовой актала-

ры толорууга уонна таһаарыыга управлениетын салайааччыта **Римма Романовна Жиркова** буоллулар.

Н.И.Спиридонов-Тэки Одулок аатынан республикатаабы

бириэмийэ лауреатын аата дьүкээгир тылын үөрэтииньматын авторыгар **Акулина Иннокентьевна Стручкова** (Аллараа Халыма улууһа) ингэрилиннэ.

ДОЙДУМ!

В.Д.Лебедев аатынан республикатаабы бириэмийэ лауреатынан Ф.Н.К., эбээн тылын чинчийээччи **Василий Спиридонович Кейметинов-Баргачаан** ааттанна.

Г.М.Василевич аатынан республикатаабы бириэмийэ эбэнки норуотун фольклорун, культуратын, историятын, тылын ахсаабат пропагандиыгар **Валентина Алексеевна Флегонтова** аананна.

СР Президенин Тыл политикаыгар сэбиэтин уонна С.А.Новгородов аатынан «Бичик» Национальнай кинигэ кыһатын бириэмийэлэрин «Төрөөбүт тыл уонна сурук-бичик чулуу деятелэ» номинациятын быйылгы хаһаайынынан М.К.Аммосов аатынан ХИФУ РФ Хотугулуу-Илинги өттүн норуоттарын тылларын уонна культураларын институтун директора, ф.н.д. **Гаврил Гаврильевич Филиппов** буолла.

Оттон «Саамай аабыллым-тыа кинигэ» номинацияба кыайылаабынан эдэр суруйааччы, РФ Суруйааччыларын союһун чилиэнэ, «Ийэм кэпсиир» трилогия автора **Семен Семенович Маисов** ааттанна.

Үөрүүлээх тэрээһин ик-

кис түһүмэбэр мустубут дьон «Ийэ тылым — Аан дойдум» диэн литературнай композицияны көрдүлэр. Манна Саха сиригэр олорор, айар-тутар араас омук бэрэстэбиитэллэрэ, студеннар, оҕо саадын иитиллээччилэрэ, эстрада сулустара, биллиилээх ырыа-үгүкүү ансаамбыллара кыттыыны ыллылар. Дьоро кизһэбэ араас омук оҕолоро «Добордохуу ырыатын» сахалыы ыллаан ньиргиттилэр.

Эмиэ бу күн Өксөкүлээх Өлөксөй аатынан Култура киинигэр «Ийэ тыл» көңүл түмсүү «Ийэ тыл уонна санаа күүһэ» диэн дьоро кизһэни тэрийдэ, улуустарга Төрөөбүт тыл күнүгэр аналлаах араас эгэлгэ тэрээһиннэр ыытылыннылар. Ити курдук, Төрөөбүт тыл, сурук-бичик күнэ биһиги республикабытыгар кизг далааһынаахтык бэлиэтэннэ.

Виктор ЭВЕРСТОВ хаартыскаба түһэриилэригэр:

1. Кырачааннар ырыа-тойук кэһиилээхтэр. 2. Президент Е.А.Борисов муосчут Константин Мамонтовтыын. 3. Вице-премьер Ф.В.Габышева эдэр суруйааччы Семен Маисовка наһараада туттарар.